

וקראת לשבת עיונג

אלון מרין הפאכר באקדפ ובסולר פלאנץ

גליון מס' 861
פרשת כי תצא
ט' אלול התשפ"ו

לתגובות, הערות והארות ולקבלת העלון בדוא"ל: alon102010@gmail.com

לע"נ שאול בן סלביה ע"ה | לע"נ אסתר מיישה בת זורה ע"ה | לע"נ יצחק בן מיישה אסתר ע"ה | לע"נ שמעון בן חביבה ע"ה | לע"נ מל בת אסתר ע"ה | לע"נ רחל שנהר בת מנורה ע"ה

לרפואת כל חולי עמו ישראל ובכללם אביגיל בת אורה תחי', ולהצלחת כל התומכים והמסייעים בהפצת העלון ברוחניות ובגשמיות

לאורו נלך

קווים מדמותו המופלאה של מרן
מלכא, רבנו עובדיה יוסף זצוק"ל

בפתח הגליון

הרה"ג אלק מאיר זצ"ל

איך לזכות לשנה טובה?

שלושה שבועות לראש השנה, יום הדין, בו תלויים חיינו, חיי בני משפחתנו. אושרנו, פרנסתנו, בריאותנו, שמחתנו, מאורעותינו, הכל. יש לחפש עצות לזכייה בדין. עצות קלות – ובטוחות. שיסללו את הדרך לחיים.

עצה אחת, היא תקיעת השופר – אך כיצד פועלת היא, איך ממתיקה היא את הדין ומבטלת קיטרוגים? חז"ל גילו לנו את הסוד: "שופר, כיון דלזיכרון קאתי, כלפנים דמי".

וביאורו: תקיעת שופר היא כקריאת התוועדות בינינו לבורא עולם, ובהתוועדות זו – כאילו ניצבים אנו לפני ולפנים, בקודש הקדשים, בשיא ההתעלות של הכהן הגדול ביום הכיפורים. מובן שזה מצב כה נעלה ומרומם, מקודש ומרטיט, שנמשך בו עלינו חסד עליון וה' נוטה אלינו כנהר שלום, טובה וברכה, חיים חן וחסד ורחמים. אך תנאי יש בדבר, הגבלה אחת: אי אפשר לקפוץ מן החולין – לקודש הקדשים! גם הכהן הגדול זקוק היה לימי התבודדות, וכל העולה לבית המקדש נדרש להיטהר בטבילה, ולהעפיל בהדרגה בסדרת התעלויות: מהעיר להר הבית, מהר הבית לחיל, משם לעזרה, משם לעזרת הכהנים, לאולם, להיכל...

ועל דרך זה תפקידו של חודש אלול, חודש ההכנה, ימי סליחות, התעלות ורוממות. אבל מה דינו של הכהן הגדול בכבודו ובעצמו, שיסתגר שבעה ימים בהר הבית, ויזו עליו בכל יום אפר פרה – וביום השביעי יצא וירד העירה, לשוק?... מעשה שהיה הוא: פעם, ביום הכיפורים, ירד הכהן הגדול לרחוב, החליף דברים עם ערבי אחד, ונטמא, ולא יכול היה לעבוד את עבודת היום! את הכל קטע, הכל איבד, הפסיד הכל במחי יד!

ולענייננו: גם אם יתעלה אדם בכל ימות השבוע – וכמה רחוקים אנו מכך – אם בסוף השבוע יכניס לביתו את העיתונות הקלוקלת, המשחיתה, המסכמת עבורו את כל הזוהמה בצבעים חיים, מקבץ של פשע ואלומות ושחיתות, הלא בכך טובל הוא בזוהמה, מתבוסס ברפש, שהרי "במקום שאדם חושב – שם הוא", עיתונות זו סוחפת אותו למחוזות רחוקים כל כך מקדושה וטהרה, מאלול וראש השנה, ממחזור ושופר! ואיך יוכל להתנתק ולבוא לקודש הקדשים להוועד עם בוראו, ואיך יוכל לזכות בשנה טובה?!

הלא נראה שבפרשתנו נצטוונו למהר ולקבור מי שנהרג בעוון ברכת ה' ועבודה זרה. ופירש בספר החינוך, שאם ישוהו מלקוברו ויראוהו – ויראו עונשו! – אבל יזכרו מעשיו, וכבר הפסידו! כי הרהרו בעבירה שנעשתה! אם כן, מה נאמר בקורא ושומע ורואה ים של פשע ואלומות ופריצות, זוועות ורפש?!

לא, לא זו הדרך להתכונן ליום הדין, לתקיעת השופר, לכתובה וחתימה טובה! הדבר הראשון, הבסיסי, הוא התנתקות מהתקשורת הקלוקלת – לפחות בחודש זה, כדי לזכות לשנה טובה!

שבת שלום!

סיפר מו"ר מרן הראשון לציון הגאון הגדול רבינו יצחק יוסף שליט"א:

"באחד הימים הצטרפתי לאבי, מרן זצוק"ל, לנסיעה ארוכה מחוץ לעיר, ולשם כך נטלתי עמי מסכת כתובות כדי שנהגה בה בדרך, וכך ישבתי עם אבא במכונית ואני הייתי קורא מתוך הגמרא בקול רם, ואבא היה מקשיב לקריאתי והיה מעיר את הערותיו כדרכו של לימוד, והנה שמתי לב שבכל פעם שהייתי מפסיק את קריאתי, היה אבא ממשיך בעל פה מאותה נקודה שעצרתי, וכן היה גם בדברי הרש"י או התוספות..."

ובענין מסירות נפש לתורה של מרן, סיפר תלמיד חכם אחד שעבר צנתור בבית החולים הדסה עין כרם בירושלים, על עצמו:

"כשהתעוררתי מהצנתור, הייתי חלש מאד, שכבתי על המטה בבית החולים באפיסת כוחות נוראית. כשנכנס הפרופסור לבקרני, הביט בי בתמיהה, ושאל: "איפה ספר הלימוד שלך?!", עניתי לו שתמו כל כוחותיי וכעת איני מסוגל אפילו לחשוב בלימוד, כל שכן שלא להחזיק ביד ספר..."

נענה הפרופסור ואמר לי: "לפני שנה עבר כאן צנתור מרן הרב עובדיה יוסף, הוא מבוגר ממך בעשרות שנים, כשנכנסתי אליו לבדיקה זו, מיד אחרי הצנתור, הוא אחז ספר לימוד בידו והיה שקוע בו..."

כל מסכת חייו של מרן רבינו זצוקללה"ה, גדולתו בתורה עד היותו בקי בכל מכמני התורה, מהש"ס ועד הראשונים, ומהראשונים ועד האחרונים, ומהאחרונים ועד אחרוני דורנו, ונוסף על כל זה כתיבת עשרות חיבוריו הגדולים והמקיפים, וכתבי יד קודשו היקרים, ודרשותיו המופלאות בכל מקצועות התורה, מסעותיו הרבים בכל רחבי הארץ והעולם, מפעליו הכבירים ופעולותיו האדירות, הכל מכח זה שניצל את זמנו בצורה שאין לה אח ורע, בכל העוצמה, בקביעות ובנחישות, כל רגע ורגע ממש, השיגה ידו, והצליח לחולל בחייו מה שלא יוכלו לעשות אפילו אלף חכמים יחד!

מטמונים מהפרשה הגיגים ומעשיות

"ולא אבה ה' אלקיך לשמוע אל בלעם ויהפך ה' אלקיך לך את הקללה לברכה כי אהבך" (כג, ו).

יש להבין – שאל המגיד מדובנא – שהרי לכאורה אין כאן המקום לספר מה היה סופם של קללות בלעם, שהרי כאן מובאת רק הסיבה ש"לא יבוא עמוני ומואבי בקהל ה'?"

אמנם – תירץ המגיד – ניתן להבין את הדבר על פי משל: סוחר אחד שב מן היריד בלייפציג ועגלתו עמוסה סחורה לעייפה. בדרך הגיע אל מקום אחד, ובו גשר צר שהיה בחזקת סכנה, ומכיון שהיתה זו שעת לילה החליט הסוחר לא להסתכן וללון במקום, ולהמשיך בדרכו השכם. בבוקר השכם קם הסוחר וניגש לתת מספוא ותבן לסוסים, והנה כאשר נכנס אל האורווה ראה להפתעתו כי העגלה והסוסים נגנבו!... החל הסוחר לבכות בכי גדול על סחורתו היקרה ועל הסוסים היקרים והנאמנים שנגנבו... בלית ברירה שם הסוחר את שקו על שכמו ויצא אל הדרך רגלי... כאשר עבר הסוחר מרחק של שלוש פרסאות ראה לפתע עגלון אחד נוהג בעגלתו!

מיהר הסוחר והשיג את העגלון שהכיר את הסוחר, ומשום כך השיב את העגלה המלאה לבעליה ללא אומר ודברים. קיבל הסוחר את המושכות לידי ללא אומר ודברים. כאשר ראה הגנב את טוב ליבו של הסוחר הרהיב עוז וביקש שכר על כך שהעביר את הסוסים והעגלה את הגשר המסוכן כאשר טרחה רבה היתה כרוכה בכך...

כאשר שמע הסוחר כן הרים את ידו וסתר לגנב על לחיו! גנב שכמותך! צעק הסוחר – האם לטובתי העברת את הסוסים בדרך קשה? לא מיניה ולא מקצתיה! אתה עשית מעשה גניבה, והקב"ה ברחמי השיב לי את ממוני, אולם לך לא מגיע פרס על כך!

כן הוא גם הנמשל – אמר המגיד – בלק שכר את בלעם שיקלל את ישראל, והקב"ה ברחמי הפך את הקללות לברכות, ואם כן עלול בלעם לטעות ולבקש את שכרו שהרי על ידו באו הברכות לישראל.

על כן, מסיים הכתוב ומסביר "ויהפך ה' אלקיך לך את הקללה לברכה כי אהבך" – לא על ידו של בלעם באו הברכות לישראל, אלא הקב"ה הפך אותן לברכות באהבתו את ישראל!

"ביומו תתן שכרו" (כד, טו).

ברשותו של הגאון רבי שאול בראך, אב"ד קאשוי, היו מספר ספרי תורה. פעם אחת מסר הרב את ספרי התורה שלו למגיה מומחה כדי שיהיה את הספרים ויתקנם במידת הצורך. נקב המגיה במחירה של המלאכה ורבי שאול הסכים. כעבור כמה שעות בא רבי שאול אל ביתו של המגיה ואמר, כי הוא מבקש לחזור בו מן ההסכם שסיכמו ביניהם, אלא הוא מבקש לשלם לו בכל יום על מספר השעות שעבד, כי בכך יוכל לקיים את המצוה של "ביומו תתן שכרו". הסכים האיש לתנאי החדש, ואכן בכל יום לפני תפילת מנחה היה האיש ניגש אל הרב ומקבל את שכרו.

כאשר סיים את עבודתו, חישובו ומצאו, כי לפי אופן שיטת תשלום זו, עלה שכרו פי ארבע מהסכום שסוכם בתחילה!

עולים במעלות הגות, מחשבה ומוסר

"כי תצא למלחמה" - מלחמה עם היצר הרע

המלחמה התמידית שיש לכל אחד כנגד היצר הרע המתחדש עליו בכל עת, דורשת התמחות מיוחדת בשדה הקרב. מרנא החפץ חיים זיע"א היה נאה דורש לבני עמו על אופן המלחמה ביצר וחילותיו ונאה מקיים כפי המעשה שסיפר מרן הרב שך זיע"א: לרבינו החפץ חיים היתה נכדה שהתאסרה ועמדה לבנות בית של תורה עם חתן תלמיד חכם מופלג. רבה היתה התכונה לקראת החתונה הגדולה והחשובה, אלא שלפתע חלתה הכלה ולאחר ימים מועטים הלכה לבית עולמה.

מובן שהשבר היה גדול והאבל היה רב לכל המשפחה וכל תלמידיו ומעריציו הרבים של מרנא החפץ חיים, וקשה היה להתאושש מגודל המכה. באותם ימים קשים סיים החפץ חיים לחבר את אחד מכרכי המשנה ברורה, ויום אחד בעת שהיה לבדו בחדרו שמעוהו אומר בקול רם: שטן שטן! אני יודע מהו רצונך אני יודע ששאיפתך ומטרתך הם לבלבלני ולהעכיר את רוחי, כדי שלא אוכל להמשיך בחיבור שאר חלקי המשנה ברורה, והריני מצהיר ומודיע ומכריז באזניך!! שהדבר לא יעלה בידך!! דע לך שאתחזק ואתגבר ואסיים את חיבורי!

עוד מסופר שבתקופה שהחפץ חיים רכש לו חנות מכולת קטנה מכספים שנפלו לו בירושה, היתה רעיתו הרבנית מוכרת בחנות ואילו הוא ישב ולמד בבית המדרש המקומי כל היום כולו ושב מאוחר בלילה ופרנסתם היתה בדוחק, אך הרבנית לא התלוננה על כך מעולם.

פעם בבואו לביתו מצא החפץ חיים את רעיתו כשהיא מתאפצת בבכי, נתברר שהאופה כבר הפסיק למכור להם לחם בהקפה עד שישולם החוב הגדול שהצטבר לחובתם, בני ביתו נאצלו להסתפק באכילת תפוחי אדמה טבולים בציר דגים ללא פרוסת לחם. עובדה זו הסבה כמובן התרגשות רבה לרעיתו הצנועה שראתה במו עיניה את ילדיה סובלים חרפת רעב, וביותר כאב לה על כך שאין לה מה לתת לבעלה הגדול לאכול פת שחריית. ברם החפץ חיים חזה את כל המתרחש מנקודת ראות שונה לגמרי, הוא ראה בכך התגרות והתנכלות היצר כלפיו הזומם לבטלו מתורה! ומיד קם ממושביו התייצב מלוא קומתו וקרא בקול רם! שטן שטן! אתה רוצה להפריע לי מהלימוד! אותי לא תפתה מאומה! לא יועיל לך! אני אלך ואמשיך בדרכי למרות כל הקשיים שאתה מערים עלי.

כך הוא היצר הרע, כל פעם מגיע באופן אחר בזמן אחר והכל כדי להסוות שזה לא הוא, אלא מנוחה של עשר דקות שבגללה יהיה שטייגן כל היום! או מאורע חשוב מסוים שבגללו כדאי להפסיד תפילה בציבור כי זה צורך הרבים או צורך הגוף וכו' וכו', ונראה לנו שזה לא הוא אלא באמת צרכים מצרכים שונים, אבל האמת שזה הוא בכבודו ובעצמו! זו הדרך להלחם ביצר הרע, לדעת את כל אופניו ומלבושיו, לדעת שהכל אחד הוא! פעם ככה ופעם ככה, וכך לא נתן לו להפילנו במרמת מלבושיו הרבים.

ביני לבני

הרה"ג **יחיאל פליסקין** שליט"א מח"ס "שתולים בבית השם" ועוד

התדר היהודי (יד)
בהמשך
קודם: איך יגיב
מוסד הלימודים מול

עמידת ההורים? ובכן, יש שני תרחישים אפשריים:

תרחיש אופטימי – אם ההורים ידעו לכבד את עצמם, ולעמוד על דעתם בצורה מכבדת אך אסרטיבית, יתכן שצוות המוסד יצטרף למעגל השיח החיובי, ויתחיל לבצע שיתופי פעולה עם ההורים, במקום 'להפעיל' את ההורים בצורה שגויה.

אך יש גם תרחיש פסימי – לפיו צוות המוסד יעמוד על דעתו, ואף ישלוף את 'נשק יום הדין': "אם אתם ההורים לא תצטרפו לאכיפה, יתכן שהתלמידה לא תוכל להמשיך ללמוד אצלנו..."

אז איך מגיבים מול 'איומי סילוק'? ראשית – אל תיכנעו לפחד. כי ברגע שתתנו ל'שד הפחד' לנהל אתכם, אתם תפעלו לא נכון. בדיק הפוך. הרגיעו את עצמכם, עם המון אמונה ובטחון, ואמרו לעצמכם שמקסימום אם יהיה צורך תחפשו מוסד

נוסף. שנית – התייעצו עם מומחים, והעניקו לבנכם/בתכם כל סיוע לו הם זקוקים. כך תדעו שעשיתם השתדלות מקסימלית. שלישית – אל תיכנסו לעמדת המתחנן בפתח. חוק טבע מס' 10286 קובע, כי אם אתם מתמסכנים, עלולים לדרוך עליכם. אדרבה, החזירו את גלגל האחריות לפתחו של המוסד. באמירה כזו: "אני סומך עליכם שתעשו כל מה שביכולתכם כדי להחזיק את בני/בתי. אם בכל זאת תגיעו למקסימום שלכם ולא תוכלו להחזיק אותו יותר – אזי נצטרך אכן לחפש עבורו/ה מוסד לימודים אחר". מנסיון, אם לא תהיו פחדנים, ולא תיכנסו לעמדת ה'לחור', אזי צוות המוסד לא ימור להוציא אותה/ה כל כך מהר.

ומה יהיה איתו/איתה? כל עוד אתם כהורים מצליחים לפתוח למתבגר/ת מרחב בחירה, הרי שבמרחב הזה מתאפשר לו לבחור, ללמוד מטעויות, לגדול ולצמוח. זה המוסד וזהו זה? הורים רבים מתייחסים למוסד הלימודים של הילד כנתון קיים, 'ככה זה', על מעלותיו וחסרונותיו. במסר הבא נחשוף מימד חדש, ונגלה כי יש כאן מערכת יחסים הדדית, בה גם אתם ההורים משחקים תפקיד ראשי, ואם תשפרו את חלקכם במעגל, תקבלו משוב חיובי גם מהמוסד בתורו. **המשך בגליון הבא**